

Tarih : 6 Nisan 2026

Sayı 2026(5)
Konu : Türkiye YZ Fırsatları Eylem Planı Taslağı (2026-2030)
Hakkında Görüş ve Öneriler

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Milli Teknoloji ve Yapay Zeka Genel Müdürlüğü, ANKARA

Sayın Genel Müdürüm,

Milli Teknoloji Hamlesi vizyonu doğrultusunda hazırlanan ve ülkemizin yapay zeka alanındaki stratejik yol haritasını belirleyen "Türkiye Yapay Zeka Fırsatları Eylem Planı (2026-2030)" taslağı incelenmiş ve çok başarılı bir çalışma olduğu değerlendirilmiştir. Ülkemizin geleceğı için çok önemli olan bu değerli çalışmayı derneğimiz ile de paylaştığınız için teşekkür eder, katkısı olan arkadaşları kutlarız.

Yerli elektronik sanayinin temsilcisi olan Türk Elektronik Sanayicileri Derneğı (TESİD) olarak; ekosistemin donanım, siber güvenlik ve sürdürülebilirlik boyutlarıyla güçlendirilmesine yönelik dokümana ilave edilmesinin faydalı olacağını düşündüğümüz görüşlerimiz ekte sunulmaktadır.

Hazırlanan görüşlerin, ülkemizin yapay zeka alanındaki rekabetçiliğine katkı sağlamasını temenni eder, tarafımıza verilecek görevleri üstlenmeye hazır olduğumuzu belirtmek isteriz.

Saygılarımızla,

Yaman Tunaoglu

TESİD Yönetim Kurulu Başkanı

EK: Türkiye Yapay Zeka Fırsatları Eylem Planı (2026-2030) Teknik Değerlendirme Raporu

DERNEK NO: 34-047-075

Yenibosna Merkez Mah. Değirmenbahçe Caddesi, ISTWEST Sitesi, B Blok, Daire 96, 34196 Bahçelievler-İSTANBUL / TÜRKİYE

Tel: +90 (212) 803 88 31, Faks: +90 (212) 803 88 32

tesid@tesid.org.tr

<https://www.tesid.org.tr>

Türkiye Yapay Zeka Fırsatları Eylem Planı (2026-2030) Teknik Değerlendirme Raporu

1. Metodolojik Değerlendirme ve Veri Toplama

- Hazırlık sürecine temel teşkil eden anket çalışmaları çok değerli olup katılımın artırılması ve güncel verinin korunması adına anketin farklı sektörlerde faaliyet gösteren, farklı büyüklüklerdeki firmalar tarafından daha kolay yanıtlanabilir bir yapıda, yapay zekanın ürünlerde kullanımını da sorgulayacak şekilde tekrarlanması faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

2. Dijital Dönüşüm ve Kurumsal Adaptasyon

- Dijital dönüşüm sürecinin hem şirketler seviyesinde (operasyonel) hem de ürün kapsamında (fonksiyonel) kesintisiz devam ettiği gözlemlenmektedir.
- Yapay zekanın iş yapış biçimlerini daha verimli hale getireceği ve gelecekte piyasaya sürülecek ürünlerin vazgeçilmez birer bileşeni olacağı öngörülmektedir.
- Firmaların yapısal ve teknolojik olarak sürekli bir değişim içerisinde olduğu, bu dinamizmin plana yansıtılmasının kritik önemde olduğu değerlendirilmektedir.

3. Planın Katmanları ve Değerişim Yönetimi

- Yapay zeka uygulamalarındaki gelişmelerin hızı ve bunun teknolojik gelişime katkısı göz önüne alındığında; plana dahil edilen stratejik katmanlara firmaların daha çevik ve daha esnek çalışmaları yönünde bir Değerişim Yönetimi katmanının eklenmesinin yararlı olabileceği değerlendirilmektedir.

4. Donanım ve Yarı İletken Stratejisi (Fab-less Yaklaşımı)

- Ulusal hesaplama omurgası ve hesaplama portföyü kapsamında yapay zeka uygulamalarına yönelik yerli çip tasarım kapasitesini artıracak Fab-less (Üretim tesisi bulunmayan tasarım odaklı iş modeli) çip tasarımı desteklerinin ilgili katmana dahil edilmesinin teknolojik tam bağımsızlık için önemli olduğu değerlendirilmektedir.

5. Uçta Yapay Zeka (Edge AI), Robot Teknolojiler ve IoT

- Merkezi hesaplama kapasitesinin yanı sıra, verinin üretildiği yerde işlenmesini sağlayan Edge AI (Edge Artificial Intelligence - Uç Birim Yapay Zekası) konularının desteklenmesinin elektronik sanayi için öncelikli olduğu değerlendirilmektedir.
- Eylem Planı kapsamına üretim süreçlerini dijitalleştirmek amaçlı Endüstriyel IoT (Endüstriyel Nesnelerin İnterneti) ve üretim odaklı robot teknolojilerinin alınmasının reel sektör açısından önemli faydalar sağlayacağı değerlendirilmektedir.

6. Siber Güvenlik ve Güvenilirlik

- Veri paylaşımında güven ve güvenilirlik tesis etmek amacıyla, Siber Güvenlik olgusunun yapay zeka ekosistemi için hayati önemde olduğunun daha güçlü vurgulanmasının yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Siber güvenliğin, model güvenliğinden veri mahremiyetine kadar her aşamada temel bir güven katmanı olarak konumlandırılması gerektiği düşünülmektedir.

7. Yeşil YZ ve Çevresel Sürdürülebilirlik

- Esnek ve düşük karbonlu hesaplama portföyü hedefleri doğrultusunda; Yeşil YZ (Green AI) stratejisine E-atık (Elektronik Atık) yönetimi ve donanım geri dönüşümü standartlarının getirilmesinin, sürdürülebilir bir teknoloji ekosistemi için katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

8. Kısaltmalar ve Terimler Sözlüğü Önerisi

Dokümanın anlaşılabilirliğini artırmak adına aşağıdaki kısaltmaların tanımlarıyla birlikte sunulması önerilmektedir:

- GPU (Graphics Processing Unit): Grafik İşleme Birimi
- HPC (High Performance Computing): Yüksek Başarımlı Hesaplama
- IoT (Internet of Things): Nesnelerin İnterneti
- Edge AI (Edge Artificial Intelligence): Uç Birim Yapay Zekası
- Fab-less: Üretim tesisi bulunmayan, tasarım ve geliştirme odaklı yarı iletken iş modeli
- MLOps (Machine Learning Operations): Makine Öğrenmesi Operasyonları
- PoC (Proof of Concept): Kavram Kanıtlama